

KATARZYNA ILIEV

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

ROZWÓJ TURYSTYKI KONNEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH

HORSE TOURISM DEVELOPMENT IN RURAL AREAS

Wstęp

Jeździectwo konne jako dyscyplina sportu we współczesnych czasach jest zdecydowanie coraz bardziej popularna. Dawniej ludzie musieli jeździć konno, aby się szybciej przemieszczać. Jednak z czasem jazda konna przestała być ważnym sposobem komunikacji – konie zaczęto wykorzystywać wyłącznie dla rozrywki. Dopiero od początku lat 90. XX w. jazda konna w celach rozrywkowych stała się zdecydowanie bardziej popularna. Nie można ukryć faktu, że jest to sport wciąż bardzo kosztowny, co kwalifikuje go do sportów prestiżowych. Większość osób angażuje się w jeździectwo, ponieważ chce jeździć. Jazda staje się często jedynym celem. Odczuwa się „[...] presję, że musimy natychmiast znaleźć się w siodle, nieważne czy powinniśmy, czy nie”¹. Dla wielu osób jazda konna stanowi spełnienie aspiracji i realizację marzeń. Chęć doskonalenia swoich umiejętności ruchowych jest również uznana za metodę psychoterapii. Głównym celem terapii jest otwarcie się zarówno na zwierzę (konia), jak i na grupę biorącą w niej udział, stworzenie sytuacji, które pozwolą na odkrywanie głębszych interakcji i związanych z nią przejawów uczuciowości.

Warto zwrócić uwagę na zachowania skierowane ku zwierzęciu, akcentować doprowadzenie do celu działania poszczególnych osób. Swobodne zachowanie na koniu daje większą możliwość wyrazu swoich emocji.

Terapia konna przyczynia się do większej komunikatywności ze światem otaczającym, w tym do komunikacji interpersonalnej. Wzrost liczby zachowań ku innemu odzworowuje również polepszenie sprawności motorycznej. Gesty, mimika, komunikacja werbalna jest spontanicznym wyrazem pragnienia bycia pośród innych. Zdecydowana zmiana form kontaktu na bardziej proaktywne i emocjonalnie żywe potwierdza korzystny wpływ relacji z koniem na komunikację w ogóle².

Jeśli jeździec okaże negatywne emocje, poczuje niepokój, terapeuta stara się nauczyć go zachowania spokojniejszego, bardziej naturalnego.

¹ A. Olejniczak, *Kto nie umie zdumiewać, niech idzie do stajni*, „Świat Koni” 2004, nr 1, s. 16.

² M. Janik-Jankowska, *Wpływ terapii konnej na dzieci i dorosłych*, <http://www.edukacja.edux.pl/p-6158-wplyw-terapii-konnej-na-dzieci-i-doroslych.php> [14.08.2011].

Obcowanie z koniem jest również nieustanną walką o dominację człowieka nad zwierzęciem, małego nad dużym, słabego nad silnym. Umiejętnością szybszego niż końskie myślenie i działanie. To także nieodłączny upór, zdecydowanie i konsekwencja w każdym ruchu³.

Jazda konna, obcowanie z końmi jest często pojmowane jako odzwierciedlenie marzeń z dzieciństwa. „Czyli ludzie, którzy w dalszym ciągu w nim tkwią, są gdzieś pomiędzy życiem dziecka a... codzienną rutyną dorosłości”⁴.

Motywacje do uprawiania jeździectwa a marzenia

Większość osób związanych ze środowiskiem jeździeckim swój pierwszy kontakt z koniem miało jako dziecko. Koń kojarzy nam się z czymś baśniowym. „Dzieci nie tylko lubią, ale także mają odwagę marzyć, niemniej jednak ich marzenia zwykle przybierają konkretny kształt”⁵. Tak kształtująca się wizja baśniowej scenerii prowadzi do pierwszego kontaktu z końmi. Zaciera się granica między marzeniami a powstałymi z czasem motywacjami.

Można przyjąć dwie kategorie motywacji, jakie kierują człowiekiem zarówno w życiu, jak i przy uprawianiu jeździectwa konnego: zewnętrzne i wewnętrzne. Motywacje zewnętrzne jest to „angażowanie się w jakieś działanie wskutek zewnętrznych nacisków lub dla zewnętrznych korzyści, a nie dlatego, że wykonywanie zadania sprawia nam przyjemność bądź wzbudza nasze zainteresowanie”⁶. Takie naciski często pochodzą bezpośrednio od rodziców, którzy planują przyszłość dziecka. Wiele z tych planów jest odbiciem ich własnych ambicji lub straconych szans. Presja rodziców obliczona na wywołanie określonych reakcji – zachowań, które mają spełnić ich oczekiwania, jest niczym innym jak wzbudzeniem motywacji zewnętrznej, kojarzonej z negatywnymi emocjami, opartej na unikaniu kary, czyli niezadowolenia rodziców. Z dużym prawdopodobieństwem możemy się liczyć wtedy z tym, iż gdy tylko dziecko będzie miało możliwość zrezygnowania ze sportu, zrobi to. Motywacja wewnętrzną określa się jako „angażowanie się w jakieś działanie, ponieważ sprawia nam ono przyjemność bądź wzbudza nasze zainteresowanie, a nie wskutek zewnętrznych nacisków lub dla zewnętrznych korzyści”⁷. Motywacja wewnętrzna pobudza do działania, które jest celem samym w sobie. Wzbudzenie tej motywacji następuje zatem wtedy, gdy człowiek dąży do zaspokojenia własnych potrzeb. Motywacja u dzieci i młodzieży różni się od motywacji dorosłych, ponieważ inne są ich potrzeby. U dzieci dominującymi są potrzeby: zabawy, rozrywki, aktywności ruchowej, radości z uprawiania sportu oraz przynależności i poczucia własnej wartości.

Podział na motywację zewnętrzną i wewnętrzną pozwala się zastanowić nad źródłami trwałości motywacji. Większe prawdopodobieństwo uprawiania sportu, jeździectwa

³ L. Janiszewska, *Konie to droga duchowa*, „Kościński” 2010, nr 8, s. 33.

⁴ A. Olejniczak, op. cit., s. 16.

⁵ M. Herzig, *Motywacja wewnętrzna*, „Konie i Rumaki” 2009, nr 351, s. 56.

⁶ E. Aronson, *Psychologia społeczna: serce i umysł*, Zysk i S-ka, Poznań 1997, s. 235.

⁷ Ibidem.

zachodzi u osób, które kierują się motywacją wewnętrzną. Posiadają oni wybitną wytrwałość w dążeniu do celu⁸. Możemy wymienić kilka czynników, które kształtują motywację wewnętrzną:⁹

- zdolność do marzeń,
- umiejętność przekształcania marzeń w cele do osiągnięcia,
- poczucie własnej wartości i wysoka samoocena,
- wzorce ze środowiska rodzinnego,
- wzorce ze środowiska rówieśniczego,
- różnorodne lub ściśle ukierunkowane zainteresowania,
- optymizm,
- inteligencja emocjonalna,
- swoboda wyboru,
- wsparcie otoczenia.

Funkcje turystyki konnej

Turystyka konna pełni różne funkcje, zarówno w stosunku do turysty, jak i mieszkańców terenów odwiedzanych, w zakresie poziomu, jakości i sensu życia, a także gospodarki i środowiska przyrodniczego. Do najważniejszych funkcji należą:

- Funkcja wypoczynkowa – wypoczynek jest pierwszym skojarzeniem, które przychodzi na myśl, kiedy myślimy o turystyce. Nie od dziś wiadomo, że aby człowiek mógł prawidłowo funkcjonować w życiu zawodowym i prywatnym, musi mieć czas na relaks.
- Funkcja zdrowotna – łączy się dość ściśle z funkcją wypoczynkową, może mieć charakter naprawczy lub zapobiegawczy.
- Funkcja wychowawcza – poprzez ten kontakt kształtują się różnorodne umiejętności, cechy osobowościowe. Proces wychowawczy możemy zaobserwować szczególnie podczas wyjazdów rodzinnych, kiedy następuje integracja członków rodziny, wzajemnie zbliżenie się i powrót do tradycyjnych wartości.
- Funkcja kształceniowa – nazwa od razu przypomina powiedzenie „podróże kształcą” i jest to chyba najlepsze streszczenie wartości tej funkcji. Kształcenie poprzez poznanie możemy traktować jako część procesu wychowania, ta funkcja więc wchodzi niejako w skład funkcji wychowawczej.
- Funkcja edukacji kulturowej – edukacją kulturową określamy wg Gaworeckiego „zjawisko dające wyraz nowej potrzebie turystycznej, zasługującej na upowszechnienie w warunkach masowości współczesnej turystyki. Termin ten odnosi się do różnych dziedzin życia”¹⁰. Funkcja ta jest bardzo szeroka, obejmuje zagadnienia społeczne, religijne, patriotyczne, naukowe – zarówno współczesne, jak i należące do dziedzictwa

⁸ R. Winiarski, J. Zdebski, *Psychologia turystyki*, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008, s. 39.

⁹ M. Herzig, op. cit., s. 56.

¹⁰ W.W. Gaworecki, *Turystyka*, PWE, Warszawa 1997, s. 14–15.

przeszłości. Funkcja ta powiązana jest z funkcjami wychowania i kształcenia, wprowadza element poznania, zgłębienia wiedzy i wykorzystania teorii w praktyce.

- Funkcja ekonomiczna – oczywistą sprawą jest to, że turystyka to obrót pieniędzmi. Turyści są nośnikiem popytu na wszelkiego rodzaju usługi i atrakcje, rozwój turystyki powoduje rozszerzanie sieci noclegowych, usług gastronomicznych, transferowych i innych.
- Funkcja kształtowania świadomości ekologicznej – turystyka pozostaje w bardzo silnym związku z ekologią. Jest to jednak związek trudny: z jednej strony przyczynia się do prawidłowego zagospodarowania środowiska naturalnego (rezerwaty, parki narodowe), z drugiej strony walory przyrodnicze pozostają wciąż największą atrakcją turystyczną, która przyciąga odwiedzających, co przyczynia się do nadmiernej degradacji tych terenów.

Funkcje turystyki konnej pojmowane są jako skutki jej rozwoju dla licznych sfer współczesnego życia. Mówiąc zatem o funkcjach turystyki, należy mieć na uwadze oddziaływanie prawie na całą gospodarkę, wpływ na kulturę, ludzi, zarówno na samych turystów, jak i na mieszkańców terenów odwiedzanych.

Turystyka czasu wolnego

W przybliżeniu przyczyn, jakie kierują potencjalnym jeźdźcem oddającym się tej formie spędzania czasu, pomoże zrozumienie motywacji, jakie nim kierują, oraz wyjaśnienie pojęcia czasu wolnego.

Przez „czas wolny rozumie się na ogół ten czas, który pozostaje człowiekowi do jego osobistej dyspozycji po wykonaniu czynności związanych z zaspokojeniem potrzeb biologicznych i higienicznych oraz czynności obowiązkowych”¹¹. Czas wolny oznacza czas, w którym człowiek ma znacznie większą niż kiedyś możliwość wyboru czynności, którymi pragnie się zajmować. Dzięki odpowiedniemu gospodarowaniu swoim czasem człowiek ma możliwość czynnego wypoczynku i uczestniczenia w życiu środowisk koniarskich.

Z etymologią słowa „rekreacja” łączy się pojęcie turystyki aktywnej. Jest ona najbardziej ekspansywnym rodzajem nowoczesnego odpoczynku i wypełnienia czasu wolnego. Turystyka konna w Polsce ma znakomitą tradycję krajoznawczą, która nadawała wędrownikom po kraju sens kulturalny, narodowy, społeczny, przyrodniczy, wzbogacający sferę intelektu i uczuć.

Czas wolny jest wartością, która ma służyć w celu:

- wypoczynku, poprawienia zdrowia fizycznego i psychicznego człowieka;
- pielęgnowania radości życia;
- racjonalizowania stosunków międzyludzkich;
- eliminowania napięcia i stresu.

¹¹ K. Przecławski, *Czas wolny dzieci i młodzieży*, [w:] *Encyklopedia pedagogiczna*, red. W. Pomykało, Fundacja „Innowacja”, Warszawa 1993, s. 75.

Dlatego najlepszym rozwiązaniem dla każdego człowieka jest aktywne i kreatywne wykorzystanie wolnego czasu. Turystyka i rekreacja konna pomaga zapomnieć o stresie codziennego życia, kształci i rozwija osobowość.

Efektywne wykorzystanie czasu wolnego w turystyce konnej

We współczesnym świecie ludzie przykładają bardzo duże znaczenie do spędzania wolnego czasu. Czas jest jednym z najważniejszych zasobów człowieka. Poprzez dokładną analizę sposobu gospodarowania czasem możemy zaplanować, jak rozporządzić swoim życiem. Nie jest to tylko czas wolny, jest to też czas, w którym musimy wykonać zadania, które należą do naszych obowiązków, tak jak praca zawodowa czy praca domowa, dbanie o dom i rodzinę.

Wraz ze wzrostem tempa naszego życia zmienił się sposób spędzania czasu wolnego. Monotonia codzienności sprzyja powstawaniu uczucia zmęczenia, znużenia, a rosnące wymagania dotyczące efektywności pracy szarpią nerwy. Większą uwagę przywiązujemy do dobroczynnego kontaktu z przyrodą oraz czynnego wypoczynku¹².

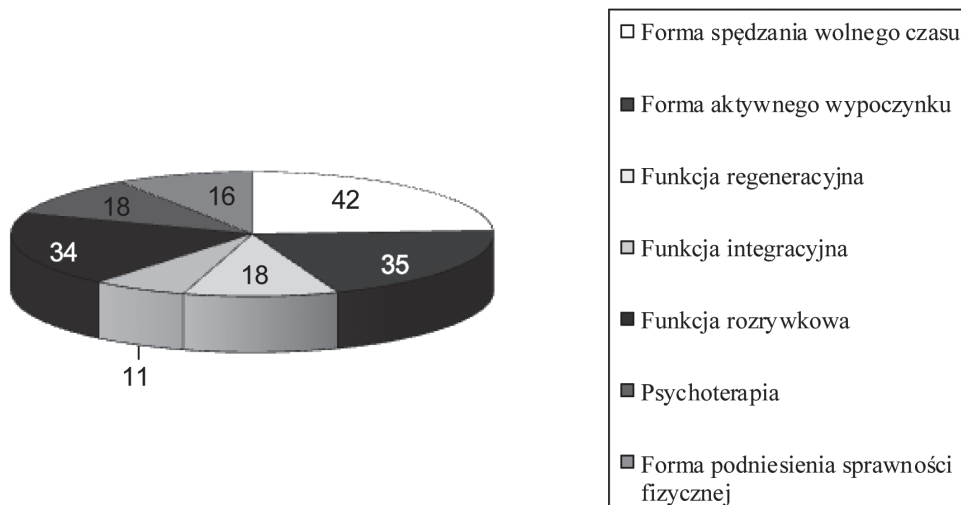
Osoby prowadzące farmę turystyki konnej uważają kontakt ze zwierzęciem w naturalnym otoczeniu za idealny sposób na udany relaks.

Powyższą tezę można poprzeć wynikami badania przeprowadzonego metodą sondazową na grupie 50 osób uprawiających jazdę konną w wybranych ośrodkach jeździeckich na terenie Polski. Pytanie w sondażu dotyczyło tego, jakie funkcje spełnia turystyka konna. Wśród możliwości wyboru dwóch odpowiedzi respondenci najczęściej określali turystykę konnej jako:

- przyjemną formę spędzenia czasu wolnego,
- formę aktywnego wypoczynku,
- pełniącą rolę integracyjną,
- mającą funkcję regeneracyjną,
- pełniącą rolę rozrywkową,
- psychoterapię,
- formę rozrywki,
- sposób podnoszenia sprawności fizycznej.

¹² U. Szczęsny, *Krajowa turystyka konna*, <http://zabookuj.eu/pl/wypoczynek/krajowa-turystyka-konna.html> [4.04.2015].

Wykres 1. Funkcje turystyki konnej

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

Turystykę konną uprawiają ludzie aktywni, nie lubiący spędzać czasu biernie, np. przed telewizorem, ale chcący ciągle odczuwać coś, co będą długo pamiętać, ceniący sobie wysiłek fizyczny, dobrą zabawę oraz chęć obcowania z przyrodą i zwierzętami¹³.

Rozwój branży rekreacyjnej sprawił, że ludzie mają coraz większe szanse na efektywne spędzanie wolnego czasu, obfitujące w różne atrakcje. Dzięki rozwojowi turystyki konnej korzysta z niej społeczeństwo jako całość, bez podziału na grupy społeczne. Nasza kultura jest stale wzbogacana wpływami innych kultur, rozwojem mass mediów, ludzie uczą się szacunku dla innego człowieka i dla zwierząt. Uczą się tolerancji oraz zasad współżycia społecznego.

Branża usług turystycznych umożliwia dostanie się niemal w każdy region naszego globu, jedyną barierą są środki materialne. Wśród grona osób nieuprawiających tej dyscypliny sportu jeździectwo wciąż jest uznawane za prestiżową formę spędzania wolnego czasu.

Turystyka konna pozwala poznać ludzi z różnych kręgów kulturowych. Poprzez kontakt z ludźmi i ze zwierzętami wychowujemy samych siebie. Uprawianie jeździectwa i turystyki konnej pozwala odkryć właściwości swojego ciała. Możemy wyszczególnić podział na właściwości:

- autoteliczne – sprawdzenie samego siebie wymaga gotowości na wszelkie działania mające na celu dokonanie jakichś odkryć, podjęcie nowych wyzwań;
- instrumentalne – sumienne przygotowywanie się do realizacji swoich zamierzeń, stopniowa realizacja swojego celu metodą „krok po kroku”.

¹³ M. Filipiuk-Obalek, *Z kopyta konno przez Polskę*, „Świat Koni” 2011, nr 9, s. 45.

Turystyka konna a rozwój infrastruktury wiejskiej

W ostatnich latach nastąpił wzrost zapotrzebowania na turystykę na obszarach wiejskich. Rozwój turystyki na terenach wiejskich nie tylko niesie pewne perspektywy rozwojowe, ale także stwarza zagrożenia, dlatego rozwój turystyki powinien się dokonywać w zgodzie ze środowiskiem, winien być zaplanowany i mieć charakter zrównoważony. Istotnym warunkiem turystyki zrównoważonej, szczególnie na obszarach cennych przyrodniczo, jest:

- zastąpienie, zmniejszenie przewagi turystyki pobytowej typu zbiorowego na rzecz kameralnych form turystyki aktywnej;
- wydłużenie sezonu turystycznego;
- określenie chłonności turystycznej, rekreacyjnej w celu wyeliminowania intensywnego, skoncentrowanego ruchu turystycznego na małej powierzchni.

Podstawą produktu turystycznego gminy są zasoby przyrodnicze, dobra kultury i inne wytwory działalności człowieka, które stanowią trzon turystyki i warunkują program zagospodarowania turystycznego gminy¹⁴. Instrumentem sterowania rozwojem produktu turystycznego w gminie jest planowanie przestrzenne. Właściwe zagospodarowanie turystyczne, oparte na przesłankach ekologicznych, stworzy unikatowy wizerunek gminy. Unikatowe walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz kulturowe, przy odpowiedniej promocji i rozwinięciu infrastruktury, przyciągają turystów krajowych i zagranicznych, przynosząc tym samym korzyści ekonomiczne lokalnej społeczności¹⁵. Wszystkie te aspekty zostały wykorzystane przez tworzące się obiekty agroturystyk, ośrodki jeździeckie. Stworzyły możliwości zintegrowania jazdy konnej z możliwością zwiedzania. Stanowi to idealne połączenie, tworząc tym samym produkt dla potencjalnego jeźdźcy i turysty zarazem.

Wdrożenie powyższych założeń przez obiekty agroturystyk, ośrodki konne w rozwoju funkcji turystyki konnej związane jest z podjęciem wielu zadań, które w końcowym etapie skutecznie zrealizują zamierzone cele. Część zadań można zrealizować na szczeblu gminy. Poprawa dostępności i atrakcyjności usług turystycznych w zakresie sieci komunikacyjnej i jej jakości jest głównym elementem programu rozwoju infrastruktury gminy. Decydujący wpływ na rozwój turystyki będą miały bogactwa naturalne (jeziora, lasy, malowniczy krajobraz) oraz cała infrastruktura turystyczna.

Turystyka konna jest jedną z najpiękniejszych przygód, z jaką może się zetknąć miłośnik koni. Dzięki temu odkrywa zagłuszony instynkt i poczucie wolności. Kontakt ze zwierzęciem znacznie poszerza ramy jeździectwa, a czas odpoczynku od pracy i innych zajęć dnia codziennego staje się okazją na udany i fascynujący relaks. Człowiek w XXI w. boryka się ze wzrostem tempa życia – spowodowało to zmianę w sposobie spędzania czasu wolnego. Monotonia oraz rutyna dnia codziennego sprzyja powstawaniu uczucia zmęczenia oraz depresji, a wymagania dotyczące efektywności i norm pracy szarpia

¹⁴ R. Winiarski, J. Zdebski, op. cit., s. 124.

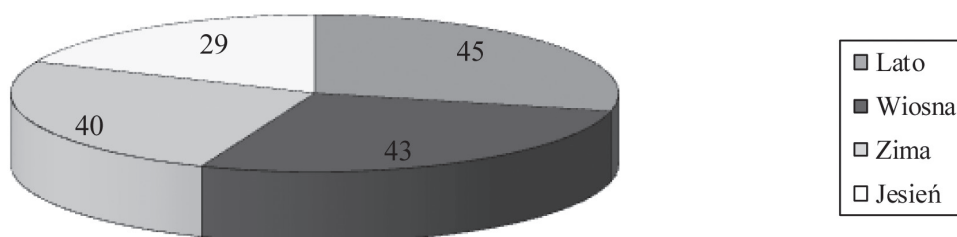
¹⁵ Ibidem, s. 126.

nerwy. Dlatego też coraz większą uwagę przywiązuje się do kontaktu z przyrodą oraz aktywnego wypoczynku.

Weekendowy lub wakacyjny wyjazd w teren jest zmianą ustalonego rytmu dnia, środowiska społecznego, dostarcza okazji do przeżywania odmiennych wrażeń. Im bardziej działalność turystyczna zbliża człowieka do przyrody, tym bardziej regeneruje jego siły psychofizyczne. Dlatego też turystyka aktywna ma coraz większą rzeszę zwolenników. Również specjalizowanie się w różnorodnych dziedzinach sportowego, survivalowego i przygodowego podróżowania jest coraz bardziej popularne, choć nie tak powszechne jak turystyka wypoczynkowa¹⁶.

Każdy uczestnik turystyki specjalistycznej, jaką jest turystyka konna, potrzebuje dozy dystansu do siebie, ważną cechą osób uprawiających tą dyscyplinę jest chęć realizacji zamierzonych celów oraz siła charakteru. Często należy stawiać czoła naturze i walczyć ze sobą, z własnym strachem i psychiką. Od każdego jeźdźca uprawiającego tę właśnie dyscyplinę wymaga się „[...] szybkiego planowania następnego ruchu, wyobraźni, wycucia w pracy z koniem, umiejętności pracy w grupie w niecodziennych warunkach”¹⁷. Niezależnie od form turystyki jeździeckiej, jakie oferują obiekty agroturystyki czy inne ośrodki, mogą się one realizować na różnej długości odcinkach, różnorodnie ukształtowanym terenie i o każdej porze roku. Świadczą o tym wyniki przeprowadzonych badań.

Wykres 2. Jaką porą roku najchętniej uprawia Pan/Pani turystykę konną?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych na grupie 50 osób uprawiających jadę konną w wybranych ośrodkach jeździeckich na terenie Polski.

¹⁶ U. Szczęsny, op. cit.

¹⁷ Ibidem.

Zakończenie

Rozwój branży rekreacyjnej w Polsce sprawił, że ludzie mają coraz większe szanse na efektywne spędzanie wolnego czasu, obfitujące w różne atrakcje. Dzięki rozwojowi turystyki konnej korzysta z niej społeczeństwo jako całość, bez podziału na grupy społeczne. Nasza kultura jest stale wzbogacana wpływami innych kultur, rozwojem mass mediów, ludzie uczą się szacunku dla innego człowieka i dla zwierząt. Uczą się tolerancji oraz zasad współżycia społecznego. Obcowanie z koniem jest nieustanną walką o dominację człowieka nad zwierzęciem, małego nad dużym, słabego nad silnym. Potrzeba też umiejętności szybszego niż końskie myślenia i działania. To także nieodłączny upór, zdecydowanie i konsekwencja w każdym ruchu. Każdy, kto rozpoczyna przygodę z końmi, musi wiele wiedzieć na temat ich zachowań i posiadać umiejętności obchodzenia się z nimi. Przed wyruszeniem na konny spacer zadajmy sobie trud poznania zachowań, potrzeb i fizjologii naszych czworonożnych towarzyszy. Wyniki badań potwierdzają jedynie pozytywne właściwości uprawiania tej dyscypliny. Wpływa ona korzystnie nie tylko na nasze ciało, ale także na ducha. Warto też wspomnieć o jej terapeutycznych właściwościach, co z pewnością wpływa na popularność tej dyscypliny.

Ośrodki jeździeckie, by urozmaicić czas swoim klientom, często wychodzą z propozycjami organizacji jednodniowych wycieczek konnych, posiadających elementy turystyczne i krajoznawcze. Pozwala to zarówno delektować się świeżym powietrzem, przyjemnością jazdy konnej, jak i – przy organizowanych popasach i odpoczynku dla jeźdźców – wprowadzić elementy zwiedzania zabytków, ruin itp.

Coraz więcej ośrodków przyciąga do siebie ofertą długodystansowych wycieczek i rajdów konnych. Spacer, wycieczka czy rajd stanowią wspaniałą formę wypoczynku i wspaniałą przygodę. Turystyka konna sama w sobie może sprawiać przyjemność i być źródłem radości życia.

Bibliografia

- Aronson E., *Psychologia społeczna: serce i umysł*, Zysk i S-ka, Poznań 1997.
- Dzięciolowski P., *Konie w turystyce i agroturystyce*, Hippica Pro Partia, Warszawa 2007.
- Filipiuk-Obątek M., *Z kopyta konno przez Polskę*, „Świat Koni” 2011, nr 9.
- Gaworecki W.W., *Turystyka*, PWE, Warszawa 1997.
- Herzig M., *Motywacja wewnętrzna*, „Konie i Rumaki” 2009, nr 351.
- Janiszewska L., *Konie to droga duchowa*, „Koń Polski” 2010, nr 8.
- Olejniczak A., *Kto nie umie zdumiewać niech idzie do stajni*, „Świat Koni” 2004, nr 1.
- Przeclawski K., *Czas wolny dzieci i młodzieży*, [w:] *Encyklopedia pedagogiczna*, red. W. Pomykało, Fundacja „Innowacja”, Warszawa 1993.
- Winiarski R., Zdebski J., Wyd. Akademickie i Profesjonalne, *Psychologia turystyki*, Warszawa 2008.

Strony internetowe

Janik-Jankowska M., *Wpływ terapii konnej na dzieci i dorosłych*, <http://www.edukacja.edux.pl/p-6158-wplyw-terapii-konnej-na-dzieci-i-doroslych.php> [14.08.2011].

Szczęsny U., *Krajowa turystyka konna*, <http://zabookuj.eu/pl/wypoczynek/krajowa-turystyka-konna.html> [4.04.2015].

Streszczenie

Niniejsza praca porusza problematykę rozwoju turystyki konnej na obszarach wiejskich. Autorka skupia się na przedstawieniu sylwetki osób uprawiających jeździectwo, ich motywacji oraz cech charakteru. Formułuje tezę, że osoby uprawiające turystykę konną uważają kontakt ze zwierzęciem w naturalnym otoczeniu za idealny sposób na udany relaks, wypoczynek czy wspaniałą przygodę. W dalszej części poświęcono uwagę rozwojowi infrastruktury na terenach wiejskich. W artykule zostały zaprezentowane wyniki badań ankietowych przeprowadzonych na grupie 50 osób – wyłącznie ze środowiska jeździeckiego.

Słowa kluczowe: turystyka konna, ośrodki jeździeckie, obszary wiejskie, atrakcje turystyczne

Abstract

This paper raises the issue of the development of equestrian tourism in rural areas. Author focuses on the presentation of silhouettes of people participating practicing riding their motivation and character. It emphasizes the idea that people who engage in farm horse-riding feel contact with the animal in the natural environment as an ideal way to successful relaxation, relaxation or a great adventure. In the next part is devoted attention to the development of infrastructure in rural areas. The article presents the results of a survey conducted on a group of 50 people exclusively from the environment equestrian.

Keywords: horse riding, riding centers, rural areas, tourist attractions

NOTKA O AUTORCE

Mgr Katarzyna Iliev, absolwentka studiów licencjackich na kierunku politologia w Wyższej Szkole Zarządzania i Finansów we Wrocławiu oraz studiów magisterskich na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu; obecnie inspektor w Placówce Terenowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, doktorantka na Uniwersytecie Ekonomicznym w Jeleniej Górze.